

MODEL ECOLOGIC DE PIATA, MEP DESCRIERE GENERALA

Acest raport se adreseaza unui target larg si are ca scop oferirea unei descrieri generale a unui Model Ecologic de Piata, elaborate de Pietele Alimentare din Bucuresti. Modelul este dezvoltat in proiectul ECOMARKET – un proiect pilot inovativ si demonstrative, implementat in cadrul Instrumentului Financiar al Uniunii Europene pentru Mediu – LIFE.

1. CADRUL GENERAL

Primaria Bucuresti implementeaza, in prezent, (2003-2005) proiectul ECOMARKET. Obiectivul proiectului il constituie minimizarea impactului asupra mediului a Pietelor Alimentare (PA) ce actioneaza permanent in spatii deschise sau partial deschise si demonstrarea modalitatii in care eco-etichetarile pot deveni un instrument pentru o dezvoltare durabila a mediului. Proiectul ECOMARKET legat de pietele alimentare are urmatoarele obiective specifice:

1. Proiectarea, testarea si evaluarea metodei de evaluare a mediului (MEM) pentru Pietele Alimentare si Magazinele de vanzare cu amanuntul aflate in interiorul pietelor alimentare , utilizand parametrii si indicatorii de durabilitate.
2. Utilizand MEM, a fost dezvoltat si implementat, in cadrul pietelor alimentare, un model ecologic al pietei alimentare (MEPA) pentru pietele alimentare si o schema de eco-etichetare voluntara (SEV) pentru magazinele de vanzare cu amanuntul, utilizand reguli si criterii ce s-au constituit intr-o Piata Alimentara Ecologica sau un Magazin Eco-etichetat.
3. Pe deasupra, Primaria Municipiului Bucuresti, care va aplica aceste criterii pentru MEPA si SEV, implementeaza un sistem de management de mediu (SMM) in conformitate cu ISO 14001, in scopul minimizarii impactului asupra mediului din cea mai mare parte a administratiei locale din Romania.

2. MEP – DESCRIERE DE BAZA SI SCOP

Modelul Ecologic pentru Piata Alimentara se bazeaza pe o schema de eco-etichetare a zonei Pietei Alimentare incluzand toate tipurile de activitati, precum cele legate de instalatiile sectoriale si tehnice (cum ar fi posibilitatile de tratare a deseurilor si reseaua de aprovizionare cu apa etc.) si cele din domeniul administrativ controlat direct de managementul Pietelor Alimentare- toate tipurile de Piata Alimentara, cu exceptia zonelor inchiriate (magazine) care nu sunt controlate de managementul Pietei Alimentare.

Eco-etichetarea este un instrument de baza al pietei, care incearca in primul rand sa stimuleze oferta si cererea de produse si/sau servicii care au un impact redus asupra mediului.

Foarte des, eco-etichetarea este vazuta in relatie cu produsele si abia dupa aceea ca o strategie durabila de garantare a consumatorilor a posibilitatii de alegere a produselor cu un impact scazut asupra mediului. Pasul urmator referitor la asigurarea a optimului de posibilitati pentru consumatori il reprezinta eco-etichetarea pietei en detail sau a Pietei Alimentare, dupa caz. Prin aceasta, consumatorilor le este garantat faptul ca nu numai anumite produse, dar si serviciile asociate acestora (pe care Piata Alimentara le ofera consumatorilor) au redus la minim in ceea ce priveste impactul asupra mediului.

MEP este un label sau un certificat administrat local, cu privire la impactul asupra mediului si la capacitatea Pietei Alimentare de a se supune standardelor MEP, acesta este evaluat de catre un specialist in mediu di cadrul Primariei Generale a Municipiului Bucuresti si certificatele publicate cu acordul MEP sunt aprobate de Consiliul General al Municipiului Bucuresti.

SCOPUL MEPA.

Modelul ecologic al Pietelor Alimentare (MEPA) are ca obiectiv limitarea impactului asupra mediului in cele trei faze ale ciclului de viata al piatei alimentare (achizitionarea de provizii prin operatii zilnice ce au loc pe piata alimentara si eliminarea deseurilor).In particular, acestea urmaresc sa:

- limiteze consumul de energie,
- limiteze consumul de apa ,
- limiteze productia de deseuri si sa creasca/sa imbunatateasca activitatea de reciclare,
- sporeasca utilizarea resurselor re folosibile si a sbstantelor care au un efect mai putin nociv asupra mediului,
- promoveze informarea asupra mediului si educatia in domeniu.

Masurile pentru atingerea obiectivelor urmaresc stabilirea unui maxim acceptabil al nivelelor consumului de energie si apa si stabilirea unui nivel minim al cererilor privind implementarea unor initiative de mediu si un minim al cererilor privind prezenta standardelor si/sau activitatilor rutiniere ce au un impact asupra aspectelor cantitative si calitative ale problemelor de mediu .

3. PARAMETRII DE MEDIU

Pentru a fi capabil sa satisfaca standardele MEPA si PA trebuie sa intalneasca cereri specifice pentru fiecare dintre parametrii de mediu:

- **Energie** (consum anual)
- **Apa** (include consumul anual de apa potabila, initiative pentru reducerea consumului, posibilitatile de canalizare si tratarea apei uzate)
- **Deseuri** (sortarea, facilitarea, tratarea etc.)
- **Zgomot/Miros** (concentrarea asupra identificarii surselor nedorite de miros si zgomot cu scopul de a imbunatati PA pentru consumatori si pentru zonele rezidentiale de mediu)
- **Clasarea** (concentrarea in prezent asupra produselor benefice pentru mediu si eliminarea celor nocive mediului din clasare)
- **Consum intern** (concentrarea asupra folosirii produselor benefice pentru mediu si eliminarea consumului celor nocive mediului)
- **Siguranta si sanatatea la locul de munca** (stimuleaza munca sistematica pentru o imbunatatire a conditiilor de siguranta si sanatate la locul de munca pentru angajati)
- **Managementul Mediului**

Parametru de mai sus al Managementului Mediului este un parametru central pentru imbunatatirea tuturor performantelor MA si acesta va fi dezbatut pe larg in capitolul urmatoare.

4. MANAGEMENTUL MEDIULUI – DESCRIEREA DE BAZA SI CERERILE DIN MEP

Managementul mediului da posibilitatea oricarei organizatii sau unitate de afaceri sa controleze impactul asupra mediului a activitatilor, produselor si serviciilor.

Managementul mediului se refera la o abordare sistematica a miniizarii impactului asupra mediului si asupra comunitatii. Dincolo de procesele ad-hoc, acesta iti ofera o privire de ansamblu care face programele de mediu mai usor de condus, cuantificat si imbunatatit. Un Sistem de Management al Mediului efectiv poate reduce impactul organizatiilor asupra mediului, imbunatatirea operationala a eficientei, identificarea oportunitatilor de economisire a costului si reducerea datoriilor de mediu.

Sistemele de Management al Mediului:

- Stabilesc o abordare structurata pentru atingerea obiectivelor de mediu si a mijloacelor de a le obtine.
- Ajuta la identificarea riscurilor de mediu si a oportunitatilor de imbunatatire a propriei performante de mediu.
- Initiaza o imbunatatire continua a performantei mediului.

Cateva dintre cerintele Managementului Mediului care sunt concentrate in MPA ECOMARKET:

- Formularea in scris a unei politici de Mediu
- Formularea in scris a obiectivelor de Mediu
- Inregistrarea datelor de consum si a cantitatilor de deseuri
- Formularea unui Program de actiune pentru imbunatatirea mediului
- Implementarea/prezentarea unor activitati rutiniere care sa asigure un nivel minim al constientizarii
- Implementarea/prezentarea unui ghid scris pentru anumite operatiuni zilnice, importante, de mediu
- Nivelul de informare al angajatilor cu privire la problemele de mediu
- Cererea unui anumit nivel de performanta care sa asigure evitarea unor plangeri din partea consumatorilor si a unor cereri de imbunatatiri din partea autoritatilor de mediu.

5. TEST DE ACORD

Pentru a testa abilitatea Pietelor Alimentare de a satisface cerintele MPT, administratorul Pieței Alimentare trebuie sa furnizeze o varietate de informatii. Aceasta informatie este legata de utilizarea chestionarelor ce folosesc indicatori de mediu in fiecare dintre parametrii prezentati in sectiunea 3, de mai sus. Fiecarui indicator PA ii va fi repartizat un numar de puncte, in functie de importanta problemei de mediu a situatiei date despre PA. Punctele acordate trebuie sa reflecte impactul asupra mediului al PA prin acordarea unui punctaj pentru performantele de mediu ale fiecarui parametru. Scorul este dat sub forma unei note de la A la M prin utilizarea unor sisteme de notare in care in interval de puncte acordate (sau nivel al consumului in cazul consumului de apa si energie) reflecta o nota. Nota "A" este echivalenta cu cea mai buna performanta de mediu posibila, in comparative cu celelalte Piete Alimentare (si un impact general scazut asupra

mediului), in timp ce "M" este echivalentul celei mai slabe performante. Utilizarea sistemelor de notare este cel mai bine ilustrata de urmatorul exemplu al unui sistem de notare:

Sistemul de notare pentru indicatorii de apa (bazat pe un scor minim de 13 puncte)			
Nota	X = puncte acordate		
A	93,5	$\leq X \leq$	100
B	87	$\leq X <$	93,5
C	80,5	$\leq X <$	87
D	74	$\leq X <$	80,5
E	67,5	$\leq X <$	74
F	61	$\leq X <$	67,5
G	54,5	$\leq X <$	61
H	48	$\leq X <$	54,5
I	41,5	$\leq X <$	48
J	35	$\leq X <$	41,5
K	28,5	$\leq X <$	35
L	22	$\leq X <$	28,5
M		$X <$	22

Cerintele minime din MEP se bazeaza pe stabilirea criteriilor pentru o performanta minima a fiecarui parametru, spre exemplu, parametrul "Apa" datele adunate cu privire indicatorii apei trebuie sa corespunda notei "D".

Dincolo de criteriile obligatorii pentru o nota minima pentru:

- consumul total anual de energie,
- consumul total anual de apa,
- indicatorii pentru deseuri,
- indicatori pentru sortare,
- indicatori ai consumului intern,
- indicatori ai nivelului de Sanatate si Siguranta la locul de munca si
- indicatori ai Managementului Mediului,

MEP certifica criteriile ce constituie un sistem de notare optional ce ia, de asemenea, in considerare parametrul Zgomot/Miros.

Aceste sume optionale sunt un mix al unor masuri simple prin punctarea unor elemente speciale in fiecare parametru ce prezinta o importanta vitala pentru fiecare performanta de mediu. Pentru criteriile operationale, PA trebuie sa aiba un scor de cel putin 45% din totalul de puncte ce pot fi obtinute. In acest sens, PA pot selecta criteriile optionale ce corespund conditiilor lor practice. Altfel spus, criteriile optionale asigura o imbunatatire a tuturor performantelor de mediu comparate cu implementarea criteriilor obligatorii.